

ПРОБЛЕМА БЮРОКРАТИЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Нині Україна стоїть на шляху активного розвитку й формування правової держави та громадянського суспільства. У процесі побудови такої моделі виникає багато перепон і проблем, що потребують вирішення. Однією з найбільш актуальних проблем українського суспільства сьогодні є бюрократія.

Бюрократія – це специфічна форма реалізації влади, що створює систему управління суспільством, яка здійснюється привілейованою кастою із власними корпоративними інтересами. Однак з погляду доцільності й раціональності бюрократію варто визначити як природну й необхідну форму будь-якої організації, що характеризується ефективністю управління. Ця ефективність досягається за рахунок чіткого розподілу обов'язків і залучення висококваліфікованих фахівців з управління, а також за наявності системи правил, ієрархії та постійного контролю.

На жаль, сучасне функціонування бюрократії в Україні не надає позитивних ознак управлінській діяльності, а, навпаки, спотворює державну владу. Сьогодні чітко можна побачити негативні наслідки господарсько-правового бюрократизму, що стримують перспективний розвиток економіки й виробництва України та формують механізм гальмування всього прогресивного. Бюрократизм господарювання перешкоджає формуванню дрібного і середнього бізнесу в Україні: цей показник становить на сьогодні лише 10%, проте в розвинених країнах він досягає 70%. Негативним наслідком бюрократизації суспільства також є деформування українського законодавства. Правляча консервативна бюрократія заклала в основу законодавства свою ідеологію та принципи. За цих умов «узаконене беззаконня» стало методом діяльності апарату управління, що легко привласнив собі право від імені держави керувати політичними й господарськими процесами для особистої вигоди.

Перехідний період для України – це господарсько-правова трансформація державності й економіки. Правова трансформація включає наявність законодавства, яке забезпечує становлення, функціонування й розвиток ринкових господарських взаємин та інфраструктури. Державна консервативна бюрократія в усіх владно-виконавчих структурах не може бути ефективною в реформуванні

України. Апарат управління не спроможний добровільно відмовитися від влади, власності і привілеїв, і бюрократична система повільно й упевнено реалізує власну програму, руйнуючи реформування країни.

Незважаючи на всі негативні наслідки бюрократизації українського суспільства, повне викорінення цього явища неможливе. Як свідчить світовий досвід, варто визнати, що бюрократизм у будь-яких виявах був, є й буде в усіх країнах, але необхідно зменшувати негативні наслідки його впливу. Для цього доцільно запровадити таке: 1) цивільну, адміністративну чи кримінальну відповідальність за порушення службових повноважень; 2) контроль доходів і витрат посадових осіб та їх родин; 3) матеріальне заохочення й моральне стимулювання чинних державних службовців, збільшення соціальних гарантій після їх виходу на пенсію; 4) чіткі й прозорі механізми просування по службі; 5) дотримання розумного балансу між демократією і бюрократією.

Отже, можна зробити висновок, що сьогодні в Україні бюрократизація суспільства стримує позитивні зрушення в національній економіці. Говорячи про інструменти боротьби з бюрократизмом, слід зазначити, що моральні якості чиновництва обов'язково потрібно враховувати під час підбору управлінського апарату. Крім цього, величезна увага повинна приділятися проблемам адміністративної, корпоративної моралі. Однак використання цих інструментів вимагає зрілості громадянського суспільства й уваги до проблеми бюрократизму політичних лідерів.

Сапранова І.
НИУ «БелГУ»

МУЛЬТИМЕДИЙНОЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВО СО СТОРОНЫ ТЕОРИИ ИНФОРМАЦИОННОГО ОБЩЕСТВА

Различные авторы с различных позиций начинают трактовать информацию как важнейшее средство производства, ведущий продукт и товар, одну из ключевых социокультурных ценностей, экономический и социальный ресурс, инструмент достижения социальных целей и т. д. То есть сейчас главным производственным ресурсом становится информация и знание.

В конце XX в. вследствие развития компьютерных технологий появились новые результаты интеллектуальной деятельности – мультимедийные продукты, которые стали неотъемлемой частью